

ERHVERV**Fhv. ansatte: eHusets ledelse kendte til regnskabsmanipulation**

Fyret finansdirektør og otte tidligere medarbejdere anklager eHusets direktion for at stå bag omfattende manipulation med regnskaberne - Finansdirektøren har hidtil fået eneansvaret - Ledelsen beskyldes bl.a. for at have kæendt til fiktive fakturaer, som ikke blev sendt til kunderne, men optrådte i regnskabet - Flere forhold støtter anklagerne, men ledelsen afviser blankt - Har i stedet bedt Fondsbørsen om at undersøge, om finansdirektøren har gjort sig skyldig i insiderhandel

Hele direktionen i eHuset kendte og medvirkede aktivt til de regnskabsmanipulationer, som finansdirektør Kurt Wamberg Rasmussen for fire uger siden blev holdt eneansvarlig for - med øjeblikkelig bortvisning til følge. Det siger Kurt Wamberg Rasmussen og otte tidligere betroede medarbejdere i koncernen samstemmende til Mandag Morgen. Ledelsen afviser det kategorisk. Men en række forhold, herunder interne dokumenter, som Mandag Morgen er kommet i besiddelse af, støtter medarbejdernes anklager.

“Forretningsmoralen er rådden. Internt er det almindelig kendt, at direktionen presser salgsafdelingerne til at fakturere alt for meget i de allersidste dage inden regnskabsafslutningerne,” siger en tidligere medarbejder.

Kurt Wamberg Rasmussen, som hidtil har været helt tavs i sagen, siger nu: “eHusets administrerende direktør har været fuldt vidende om de forhold, der bebrejdes mig. Derfor undrer det mig, at jeg er blevet den centrale person i den her sag, og ikke eHusets administrerende direktør og hovedaktionær.” Den fyrede finansdirektør reagerer nu, fordi eHusets direktion beskylder ham for insiderhandel, som han kategorisk afviser af være skyldig i. “Jeg er af den opfattelse af mig uberettiget, og derfor har min advokat sendt et brev til eHuset og gjort krav gældende,” siger Kurt Wamberg Rasmussen til Mandag Morgen.

Uregelmæssighederne i regnskaberne har ifølge ledelsen strakt sig over flere år. Men meget tyder på, at de især skal ses i sammenhæng med det sidste halvandet års iscenesættelse af en af Fondsbørsens ældste IT-virksomheder, det tidligere Dansk Data Elektronik, som en moderne e-business-virksomhed med værdibaseret ledelse, vidensregnskab og alle de “rigtige” pressemeddelelser. Denne relancering af virksomheden, anført af hovedaktionær og administrerende direktør Claus Erik Christoffersen, førte sammen med regnskabsmanipulationerne til en femdobling af aktiekursen for omkring et år siden.

Planen var, at det skulle skabe grundlag for en kapitaludvidelse på Fondsbørsen, der på daværende tidspunkt ville have tilført virksomheden omkring 75 millioner kr. En kapitalindsprøjtning, som kunne sikre virksomhedens fremtidige eksistens efter en årrække med katastrofalt lav indtjening. Men drømmen brast, da den nye finansdirektør Kresten Kloch opdagede uregelmæssighederne kort efter sin tiltræden. Herefter informerede bestyrelsen offentligheden, pålagde Kurt Wamberg Rasmussen et eneansvar og annoncerede en markant nedskrivning af både overskuddet og egenkapitalen. Intet tyder på, at bestyrelsen anede uråd før dette tidspunkt.

Reelt har virksomheden, som Børsens Nyhedsmagasin i oktober sidste år udråbte til en af Danmarks mest lovende IT-virksomheder, sandsynligvis ikke tjent penge i et eneste af de år, den har været noteret på Københavns Fondsbørs. Formentlig dækker de seneste to års beskedne driftsoverskud i de officielle regnskaber reelt over underskud pyntet med ekstraordinære indtægter samt de forudfaktureringer og periodiseringer af indtægter og omkostninger, som der nu er skredet ind over for. Senest er ledelsen blevet tvunget til at barbære 20 millioner kr. af egenkapitalen og skrue forventningerne om 20 millioner kr. i overskud i det indeværende regnskab når ned til et rundt nul.

Om analysen

Ugebrevet har foretaget en undersøgelse af forholdene omkring de “uregelmæssigheder”, der er opdaget i regnskabsføringen i eHuset. Den er især baseret på en analyse af selskabets regnskaber og samtaler med ledelsen, tidligere medarbejdere, flere aktieanalytikere samt en række af selskabets kunder. Ugebrevet Mandag Morgen er bekendt med, at nogle af de tidligere medarbejdere er blevet fyret, mens andre frivilligt har forladt selskabet. Enkelte har stadig udestående med eHuset. Kilderne er kontaktede uafhængigt af hinanden.

Meget tyder på, at der kan blive tale om endnu en nedjustering til et direkte underskud igen i år - dels som følge af regnskabsmanipulationerne, dels på grund af den generelle afmatning i IT-branchen, der også har ramt eHuset hårdt. Det vil stille virksomheden i en meget vanskelig situation. For med de lave kurser og den seneste skandale er der ikke meget håb for den kapitaludvidelse, som eHusets investeringsbank, finanshuset Gudme Raaschou, ellers er meget parat til at sætte i gang. Det kan gøre det nødvendigt at sætte selskabet til salg.

Det er hovedkonklusionerne i Mandag Morgens analyse af eHuset, virksomhedens forretningsmetoder og økonomi de seneste 5 år. Den er især baseret på en regnskabsanalyse og samtaler med et meget stort antal kilder tæt på virksomheden, først og fremmest ledelse, kunder, tidligere medarbejdere og aktieanalytikere.

Ulogiske forklaringer

Mange med kendskab til eHuset har undret sig dybt over, at Kurt Wamberg Rasmussen, der er bredt respekteret, nu som den eneste bøder for de regnskabsmanipulationer, han efter deres mening umuligt kan have været ene om. Ingen af dem, Mandag Morgen har talt med, kan levere det endegyldige bevis for, at den øvrige direktion bestående af Claus Erik Christoffersen og Torben Krog var indblandet. Men især tre forhold tyder på, at det er tilfældet:

- **Almindeligt kendt:** Otte tidligere betroede medarbejdere siger samstemmende og uafhængigt til Mandag Morgen, at det var almindeligt kendt, at salgsafdelingen i de seneste dage forud for hver eneste regnskabsafleggelse blev presset til at forcere faktureringen til kunderne. Det foregik på helt faste krisemøder med deltagelse af direktionen og de budgetansvarlige for salget. Metoderne var talrige. To siger, at de i flere tilfælde er blevet presset til at lave fakturaer, som ikke blev sendt ud til kunden, men lagt ned i skuffen i flere måneder for herefter typisk at blive krediteret.
- **Afslørende mails:** Mandag Morgen er i besiddelse af flere interne e-mails, som dokumenterer, hvordan direktionen har presset de salgsansvarlige til at bruge usædvanlige metoder til at forcere faktureringen de sidste dage før regnskabsafleggelsen. F.eks. én fra Torben Krog fra 12. april 1999 under overskriften "Mulige finter her i den sidste måned...", hvor der foreslås tre metoder, "som undtagelsesvis accepteres". En af dem er et tilbud til kunderne om at betale her og nu, så pengene kan bidrage til det aktuelle

Figur 1: I en intern mail fra direktionsmedlem Torben Krog, der er rundsendt til de bud-getansvarlige i virksomheden, anbefales "finter", der "undtagelsesvis" kan benyttes til tidlig fakturering.

MM Pres op til regnskabsafslutning

Direktionsmedlem Torben Krogs undtagelsesvis opfordring til "finter"

MAIL

Fra: Torben Krog
Sendt: 12. april 1999 09:34
Til: [REDACTED]
Emne: Mulige finter her i den sidste måned + IT på DK #4

Hej!

Som vi talte om på divisionsmødet i fredags er det om at klemme hver en krone ind i DB inden 30/4 og spare hvor det ikke koster DB.

Her i den sidste måned er der nogle "finter" som undtagelsesvis accepteres:

- lang betalingsfrist (F.eks.: Hvis vi, kære kunde, må fakturere dig inden 1/5, så kan vi lave en betalingsplan der svarer til at fakturering var foregået som i maj som var det forventelige tidspunkt - evt. en måned mere hvis det kan hjælpe).
- aconto betalinger. Kan vi formå nogle kunder der har projekter der kører efter timebetaling til en aconto betaling/fakturering her i april ?

Iøvrigt noget vi skal se på senere, fordi vi lønner bagud, men når vi fakturerer sidst i en måned med bet. betingelser lbl. 30 dage betyder det faktisk at vi på en række projekter får pengene i kassen en måned forskudt/forsinket i forhold til afholdelse af vore egne omkostninger. Flere konsulentfirmaer praktiserer allerede aconto fakturering.

Noget helt andet: Ideer til indslag i IT på dansk nr. 4 modtages gerne. Send en eller to linier pr. ide og du vil blive opsøgt for yderligere detaljer senere. Input senest fredag i denne uge til BHA.

Mvh
Torben

Kilde: Fortrolig.

regnskab: "Kære kunde, må vi fakturere dig inden 1/5, så kan vi lave en betalingsplan der svarer til at fakturering var foregået i maj som var det forventelige tidspunkt." Se figur 1.

- **Ledelsens ulogiske forklaring:** Konfronteret med ovenstående påpeger bestyrelsesformand Jørgen Worning, at der ikke er noget forkert i at fakturere mest muligt hurtigst muligt. Det afgørende er, om indtægterne i overensstemmelse med regnskabsloven tages ind i regnskabet, i takt med at arbejdet udføres. Det undlod Kurt Wamberg Rasmussen, og derfor er han nu afskediget, siger Worning, som også er administrerende direktør for Bryggerigruppen. Men den argumentation hænger ikke sammen. Ledelsen kan kun have fået noget ud af at forcere fakturaudskrivningen de sidste dage i regnskabsåret, hvis de har manipuleret med regnskaberne, så indtægterne indgik med det samme, og ikke - som efter reglerne - i takt med at ydelserne rent faktisk blev udført.

"Ifølge regnskabsreglerne spiller det ingen rolle for opgørelsen af overskuddet, hvornår man sender fakturaerne. Indtægterne og omkostningerne skal indregnes, når arbejdet udføres," siger formanden for Foreningen af Statsautoriserede Revisorers regnskabstekniske udvalg, statsautoriseret revisor Per Gunslev, KPMG. Den eneste grund til at sende

Ledelsens uddybende forklaring

På opfordring fra eHusets advokat, Mariann Norrbom, bringer vi hermed ledelsens uddybende forklaring på de "uregelmæssigheder", der er foregået. Advokaten skriver:

"Henset hertil må jeg insistere på, at følgende udtalelse fra administrerende direktør Claus Erik Christoffersen medtages ubeskåret og uændret i artiklen:

"eHuset har - som alle andre ledelser - presset på over for medarbejderne for at opnå den størst mulige reelle omsætning med tilhørende fakturering.

eHuset leverer en række komplekse ydelser og deltager i projekter, der strækker sig over længere tid. Blandt andet derfor har eHuset en finansafdeling, der som en af sine opgaver skal sørge for, at de fakturaer, som den enkelte sælger udskriver i forbindelse med et projekt - og som kan vedrøre ydelser, der skal leveres over et langt tidsspænd - periodiseres og indtægtsføres korrekt i virksomheden.

Korrekt indtægtsføring indebærer, at der kun indtægtsføres beløb svarende til den ydelse, der er både solgt og leveret over for en kunde. Dette indtægtsføringsprincip er ikke til diskussion i eHuset, og i det omfang sælgere har udstedt fakturaer, der helt eller delvist vedrører arbejde, der endnu ikke var leveret, har finansafdelingen derfor skullet foretage en opsplintning, således at kun den faktisk leverede ydelse blev indtægtsført i regnskabet.

Som øverste ansvarlig for finansafdelingen har finansdirektør Kurt Wamberg Rasmussen tilsidesat disse regler for indtægtsføring, idet han i vidt omfang har undladt periodisering og i stedet har indtægtsført det fulde fakturabeløb uafhængigt af, om den samlede ydelse var leveret til kunden.

Det er dette forhold, der gav anledning til, at Kurt Wamberg Rasmussen blev bortvist, da eHusets ledelse blev bekendt med hans adfærd."

fakturaerne afsted hurtigst muligt er hensynet til likviditeten, hvilket så vidt vides - ikke har været nødvendigt i dette tilfælde.

Alligevel afviser både betyrelsesformand Jørgen Worning og administrerende direktør Claus Erik Christoffersen beskyldningerne om, at andre end Kurt Wamberg Rasmussen har haft kendskab til regnskabsmanipulationerne. Adspurgt om, hvorfor direktionen var så opsat på at få faktureret specielt meget i de sidste dage af regnskabsåret - når det nu reelt ikke påvirker indtjeningen, hvis det posteres rigtigt i regnskabet - svarer Jørgen Worning: "Det er enhver sælgers opgave at sende de fakturaer til kunden, han kan. Og er det ikke sket, skal man selvfølgelig sørge for at nå det inden regnskabsårets afslutning."

Claus Erik Christoffersens forklaring lyder: "Sælgerne er bonusaflønnede. Og de laver tingene i sidste øjeblik, nøjagtig ligesom andre steder i branchen." Se også tekstboksen med ledelsens forklaringer.

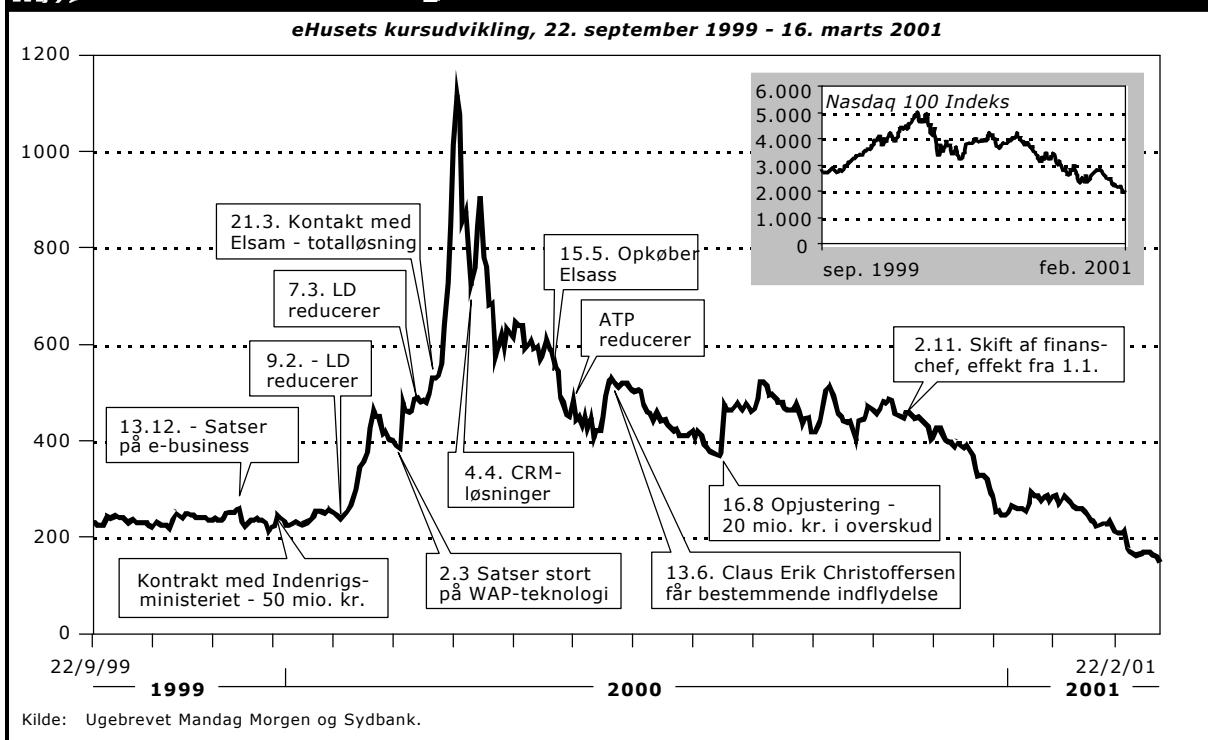
Den iscenesatte virkelighed

eHuset er et illustrativt eksempel på, hvordan dygtig iscenesættelse pludselig kan vende en negativ stemning til en positiv både på aktiemarkedet og i medierne. Men i dette tilfælde gik det kun, indtil den nye finansdirektør, Kresten Kloch, kom ind i virksomheden lige efter nytår og opdagede, hvad der foregik.

Det hele begyndte i 1975 da seks unge civilingeniører med Claus Erik Christoffersen i spidsen udviklede en datamaskine baseret på mikroprocessorer, som siden blev udviklet til de meget populære Supermac-databaser. Efter nogle år blev strategien udvidet med salg af det elektroniske avisproduktionssystem Euromax til bladhuse over hele verden. Men det gav dundrende underskud op igennem 90'erne og blev lukket ned. Derefter satsede virksomheden i nogle år på specialiserede softwareprodukter til mere end 25 forskellige brancher som biblioteker, energisektoren, affaldshåndtering mv. Se bl.a. Ugebladet Mandag Morgen nr. 27, 2000.

Kun en venlig kapitaltilførsel fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond sikrede overlevelsen frem til det seneste strategiskifte, som første gang blev annonceret i december 1999: Alle bestræbelserne skulle sættes ind på at hjælpe de største danske virksomheder ind i den nye økonomi med eSolutions, eKompetence, eInfrastruktur, eCommunications etc. Det tunge virksomhedsnavn Dansk Data Elektronik blev erstattet med det moderne eHuset. Cultivator blev hyret til at lave vidensregnskab og værdibaseret ledelse efter alle kunstens regler. Ledelsen sørgede for en strøm af positive børsmeldelser til aktiemarkedet. Og endelig købte koncernen kommunikationsselskabet Elsass Wagn & O A/S, som meget effektivt har sørget for en række meget positive artikler i medierne.

MM Under IT-euforien steg eHuset til det femdobbelte

Figur 2: Inden for fire måneder har eHuset udsendt fondsbørsmeddelelser om, at selskabet satser på e-business, indfører WAP-teknologi i strategien og bliver leverandør af CRM-løsninger. Med de rigtige udmeldinger på det rigtige tidspunkt er det lykkedes selskabet at femdoble kursen.

Resultatet var fantastisk: Til trods for skiftende forretningsstrategier og en årrække med underskud, som bl.a. bragte virksomheden på Mandag Morgens Risikoliste i flere år, blev aktiekursen på få måneder næsten femdoblet fra 240 til 1110. Se figur 2. Naturligvis også godt hjulpet af den almindelige IT-eufori, som fik et knæk for næsten nøjagtig et år siden.

Hovedaktionæren Claus Erik Christoffersen overtog 13. juni endnu en post aktier fra en af medstifterne, så han kom til at sidde inde med 15,7 pct. af aktiekapitalen og 45 pct. af stemmerne.

På dette tidspunkt manglede der blot en kapitaltilførsel, for at eHuset kunne køre videre med de nye forretninger og igen gå ud på det globale marked - efter at det havde været nødvendigt at lukke en lang række datterselskaber i forrige regnskabsår.

Men sådan skulle det ikke gå. Snart drøned kursen ned igen - præcis som i hovedparten af IT-selskaberne verden over, men også godt hjulpet på vej af, at de institutionelle investorer solgte kraftigt ud af deres aktier. Hertil kom et underskud på 9 millioner kr. i første halvår af indeværende regnskabsår, hvor man på helårsbasis lovede et overskud på 20 millioner kr. En vending i indtjeningen, som skulle have udgjort det solide fundament for en god kurs på kapitaludvidelsen.

27. februar kom så den chokerende børsmeddelelse fra bestyrelsen. Ledelsen havde fundet "uregelmæssigheder i opgørelsen af regnskaberne for tidligere perioder". Det drejede sig om selskabets faktureringer og bogføringen af de efterfølgende indtægter. Med en samlet resultatpåvirkning på 20 millioner kr. og en nødvendig nedskrivning af egenkapitalen på samme beløb - fra 85 til 65 millioner kr. til følge.

Flittig brug af fiktive fakturaer

Ledelsen ønskede ikke efterfølgende at uddybe, præcis hvilke uregelmæssigheder der har været tale om - ud over at det drejer sig om periodiseringen af indtægterne. Og at Kurt Wamberg Rasmussen har været helt ene om det. Ikke for egen vindings skyld, men for at hjælpe virksomheden.

Meddelelsen var på en gang chokerende og ventet blandt en række tidligere medarbejdere, som Mandag Morgen har talt med. De er først og fremmest chokerede over, at finansdirektøren er blevet gjort til den eneste syndebuk. For selvom han var den formelt ansvarlige

for regnskaberne og var tæt på pensionering, blev han betragtet som en hædersmand “med æresbegreber, der ikke helt hører denne tid til”, som en tidligere medarbejder udtrykker det.

De otte medarbejdere siger samstemmende, at det snarere er Claus Erik Christoffersen og kronprinsen Torben Krog, som har ført an i bestræbelserne på at pynte på regnskaberne - stort set hver eneste gang man var tæt på en hel- eller halvårsafslutning. Det skete på krisemøder, hvor direktionen, salgsfolkene og andre budgetansvarlige blev presset på næsten enhver tænkelig måde til at udstede ekstraordinært mange fakturaer inden regnskabsperiodens afslutning. Det var tydeligt for alle, at stemningen ikke var som på andre tidspunkter af året. Flest mulige fakturaer skulle presses igennem - ikke fordi man manglede likviditet, men for at kunne leve op til de budgetter, der var udmeldt til børsmarkedet.

“Man brugte alle de knapper, man kunne trykke på, for at få indtjeningen til at se bedre ud i de sidste dage af regnskabsåret,” siger en tidligere medarbejder.

Det mest kritisable var at udstede fakturaer, som aldrig kom ud til kunden. En tidligere medarbejder fortæller: “Man er jo ikke vidende om fremgangsmåden, når man starter. Så vi måtte spørge. Og så var det noget med at lave en faktura og gemme den igen, så den ikke kom ud til kunden. Men når man gemmer en faktura i skuffen, så figurerer den alligevel på kontoudtoget. Så dem skulle man *også* passe på ikke kom ud til kunden. De skulle pilles fra rent manuelt. Alt efter hvor god orden i regnskaberne kunderne har, finder de ud af før eller siden, at de ikke har fået et kontoudtog. Det kunne de jo ikke forstå. Men når man så ikke længere kunne undlade at finde det frem, måtte man jo kreditere dem og indrømme, at det var en fejl. De fleste gange gik det dog, uden at det var nødvendigt.”

“Andre gange fakturerede man, uden at kunden havde købt noget, men holdt fakturaen væk fra kunden, indtil han rent faktisk købte noget to-tre måneder senere. Men det krævede, at man måtte kæmpe som en sindssyg for at få ordren hjem,” siger en anden tidligere medarbejder. “Direktionen har beordret mig til at lave sådanne fakturaer, der skulle gemmes bagefter, flere gange. Vi var flere, der protesterede og sagde, at det gik da ikke. Men direktionen svarede, at det var nødvendigt for at nå budgettet, så vi ikke skulle give børsmarkedet en kedelig meddelelse. Så vi havde ikke andet valg.”

Ifølge Mandag Morgens kilder er der bl.a. blevet skrevet sådanne fakturaer, som senere blev krediteret, til Horsens og Rougsø Kommuner.

En tidligere medarbejder beretter: “Når vi nærmede os halvårsregnskaberne, mødtes alle budgetansvarlige kl. 8.00 på direktionsgangen for at diskutere, hvad der lå i pipelinen, som man kunne komme til at levere eller fakturere. Claus Erik Christoffersen og Torben Krog var fast med til de møder, jeg har været med til. På et af dem har jeg specifikt fået ordre om at gå op og ringe til en kunde for at sige, at hvis vi kunne få lov til at fakturere x antal timer forud for det, vi vidste de ville købe i næste halvår, så kunne de få 10 pct. rabat og en betalingsbetingelse, som svarede til det, de ellers skulle betale.”

En tredje meget almindelig fremgangsmåde var at sælge serviceydelser som klippekort med rabat - især til offentlige institutioner - så de nåede at komme ind i det indeværende regnskabsår med hele beløbet. “Alt, hvad der hed klippekort, blev faktureret i indeværende periode og ikke i takt med, at det blev afviklet. Det har der været talt helt åbent om. Også hvordan det indgik i regnskabet,” siger en af de otte tidligere medarbejdere.

En fjerde metode var at skubbe omkostninger til f.eks. uddannelse til næste regnskabsår, selvom de rent faktisk hidrørte fra det forrige.

“Virksomheden levede på to store pulsslæg”

Et af de store problemer var bare, at det, man skubbede frem i indeværende regnskabsår, manglede i det næste, så man også her skulle løbe ekstra stærkt.

“Så måtte man starte næste budgetår med et minus. Det er netop en af årsagerne til, at frustrationerne var så store blandt personalet. Det blev jo aldrig nogensinde krediteret os. Man slog ikke noget af budgetterne. Det der skete, var jo, at man f.eks. *forecastede*, at man kunne få en ordre om tre måneder ind i næste budgetår. Det tog direktionen så og fakturerede frem til indeværende regnskabsår. Men så manglede man det jo i det følgende budgetår. De fleste regnede med, at så fik man nedskrevet budgettet. Men det gjorde man ikke,” siger en tidligere medarbejder.

“Direktionen havde sat sig nogle mål som var fuldstændig sindssyge. Vi blev hørt om, hvad vi troede vi kunne sælge. Men så blev der lige smækket 7-10 millioner kr. oveni. Så står man der med håret i postkassen.”

“Virksomheden levede på to store pulsslæg - ét i april før helårsregnskabet og ét i oktober lige

før halvårsregnskabet. Der arbejdede man i døgndrift for at nå budgetterne. Og det er virkelig en udfordring, når der løbende er et hul, der skal lukkes, fordi der er taget noget over til den forrige periode. Sådan kan man ikke køre en vidensbaseret virksomhed.”

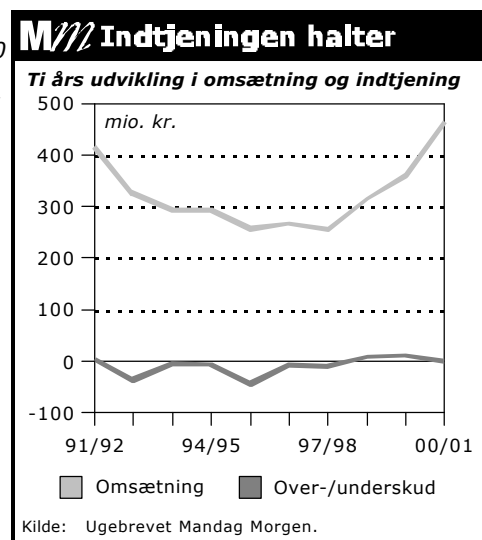
“Der var så meget Landmark over det. Når man gør sådan nogle ting, og alle mere eller mindre ved det, så skaber det et rigtigt usundt sammenhold. Og uanset hvordan man forlader eHuset, vil man blive betragtet som illoyal,” siger en tidligere medarbejder.

Flere af dem fremhæver også, at forretningsmoralen ofte var i total modstrid med den værdibaserede ledelse og de ti kerneværdier som f.eks. “Vi er åbne, ærlige, ydmyge og lydhøre. Vi er stolte af at være en del af eHuset DDE”. “En af forklaringerne kan jo være, at sådanne kerneværdier skal komme nedefra. Det er ikke sket i eHuset. Her er de dikteret oppefra. Det er så grotesk, at de ligefrem havde numre, som medarbejderne nærmest blev hørt i. Men de var ikke implementeret i organisationen - bortset fra i ledelsen. Og kerneværdierne er i hvert fald helt i modstrid med forretningsmoralen.”

“Det har længe været mig en gåde, at revisionen aldrig opdagede manipulationerne med fakturaerne og regnskaberne. Vi sagde gang på gang: Det her går bare ikke, revisorerne opdager det. Men direktørene svarede bare, at så måtte man tage skraldet, når det kom. Det kom bare aldrig. Og det har virkelig undret os. De budgetansvarlige blev ofte kaldt ned til revisionen for at forklare nogle ting, når de var i huset. Men det var aldrig det her, men noget vi sagtens kunne forklare, de ville spørge om.”

eHusets hovedrevisorer er Henning Lund Thomsen og Jørgen Blom fra Lund Thomsen & Partnere, og anden-revisorerne er Bent Hansen og Kim Gener fra Deloitte & Touche. Henning Lund Thomsen ønsker ikke at udtale sig til Mandag Morgen.

Figur 3: Trods en omsætning på 300-400 mio. kr. og en ganske høj vækst de senere år har eHuset store problemer med indtjeningen. I indeværende år ventes et nul-resultat.

Ledelsen: Vi vidste intet

Alle beskyldningerne afvises klart af både bestyrelsesformand Jørgen Worning og administrerende direktor Claus Erik Christoffersen.

“Der er ikke noget i vejen med at sende en faktura, inden et arbejde er udført. Det er jo sælgerens opgave at sende alle de fakturaer, han kan. Der skal bare være én, som sidder kritisk og vurderer - er det her rigtigt, og er det her forkert? Det er denne kritiske opfølgning, der ikke har fundet sted i eHuset. Den ansvarlige, Kurt Wamberg Rasmussen, har helt bevidst taget ting med i regnskabet, som ikke skulle have været bogført som indtægt i den periode, de er blevet det. Det har han erkendt og skrevet

under på. Og derfor er han ikke længere i virksomheden,” siger Jørgen Worning.

? *Men det lyder mærkeligt, at der ikke er andre, der har vidst det, når det ikke er sket for egen vindings skyld?*

“Bestyrelsen har undersøgt forholdene. Og den konklusion, vi er kommet frem til, er helt klart, at ingen andre vidste det,” siger bestyrelsesformanden. Han tilføjer, at der vil komme en ny fondsbørsmeddelelse, når de igangværende undersøgelser er helt færdige.

Claus Erik Christoffersen beklager, at det har været nødvendigt at bortvise hans direktørkollega igennem fire år. “Det er aldrig behageligt at blive bedraget - især ikke af mennesker, der har siddet tæt på dig. Det er mig fuldstændig uforståeligt, hvis han har gjort det for at gavne virksomheden - tallene er jo forkerte. Jeg kan ikke give dig en forklaring, og det tror jeg heller ikke, han selv kan. Jeg har ikke selv fået en.”

? *Hvad siger du til de tidligere medarbejders alvorlige anklager om, at du har været hovedkraften bag de “uregelmæssigheder”, der er årsag til Kurt Wamberg Rasmussens bortvisning?*

“Det må stå for deres egen regning. Jeg har intet vidst. Ellers havde jeg grebet ind - det er helt klart,” siger Claus Erik Christoffersen.

Efter at være blevet præsenteret for et udkast til denne artikel føjer eHusets ledelse dog nye aspekter til forklaringen af, hvad der er sket. Det gælder dels en uddybning af baggrunden for den specielle faktureringspolitik. Se også tekstboks. Dels en helt ny og endnu ikke offentliggjort oplysning om, at ledelsen har anmeldt den fyrede finansdirektør Kurt Wamberg Rasmussen til Fondsbørsen med mistanke om ulovlig insiderhandel med aktier i eHuset. Det sker med denne formulering fra selskabets advokat Mariann Norrbom:

“En væsentlig del af spekulationerne om, at eHusets ledelse generelt skulle have kendskab til den ukorrekte indtægtsføring, synes relateret til spørgsmålet om, hvorfor Kurt Wamberg Rasmussen skulle have initieret en ukorrekt indtægtsføring på eget initiativ. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Fondsbørsen er orienteret om, at Kurt Wamberg Rasmussen den 11. januar 2001 solgte 1.000 aktier i selskabet og den 19. januar 2001 solgte 3.000 aktier. Oplysningerne til Fondsbørsen er naturligvis indgivet med henblik på at give Fondsbørsen mulighed for at undersøge, om Kurt Wamberg Rasmussen har gjort sig skyldig i insiderhandel.”

Hertil siger Kurt Wamberg Rasmussen: “Jeg bestrider, at jeg har gjort mig skyldig i nogen insiderhandel.” Derudover ønsker han hverken at kommentere disse eller andre elementer i sagen. Heller ikke Københavns Fondsbørs har nogen kommentarer til beskyldningerne om insiderhandel.

Selvom det på et senere tidspunkt skulle vise sig, at den fyrede finansdirektør har gjort sig skyldig i ulovlig insiderhandel, er det vanskeligt at se, at det alene kan være et selvstændigt personligt motiv til Kurt Wamberg Rasmussens årelange regnskabsmanipulationer. Eller at det støtter direktionens forklaring om, at han har været helt alene om det.

Mariann Norrbom peger på, at Claus Erik Christoffersen og Torben Krog købte aktier i hhv. juni og december 2000 - vel at mærke til en kurs, der væsentligt oversteg den værdi, som aktierne havde, når der korrigeres for den ukorrekte indtægtsførelse. Dette medvirker ifølge eHusets advokat til at illustrere, at ledelsen var af den opfattelse, at regnskaberne var retvisende.

Tvivlsomt om økonomien matcher ambitionsniveauet

Sagen giver utvivlsomt eHuset dybe ridser i lakken. En kapitaludvidelse er så godt som umulig i den nuværende situation, hvor selskabet har præsenteret endnu et underskud - på 9 millioner kr. - i første halvår. Dertil kommer, at “uregelmæssighederne” omkring faktureringen tegner et uklart og utroværdigt billede af selskabets økonomi.

eHuset skal have tilført ny kapital, hvis målsætningen om en omsætningsstigning på 30 pct. skal fastholdes. I forvejen har selskabet haft ganske alvorlige økonomiske problemer igennem længere tid. Og det koster likviditet at vokse - især for en virksomhed, hvor økonomien er spændt til bristepunktet:

- **Tvivlsomt overskud:** I eHusets lange historie har underskud fulgt underskud. At regnskabet sidste år viste overskud, var kun et resultat af, at ekstraordinære omstændigheder pyntede på tallene. Dels tilbageførte selskabet en tidligere nedskrivning på bygninger, og dels indtægtsførte man et skatteunderskud. Det er tvivlsomt, om selskabet har haft overskud på driften nogensinde. Se også tabel 1. Ikke mindst efter meldingen om regnskabsmanipulationerne, som har strakt sig over flere år.

Tabel 1: eHuset har formentlig aldrig givet overskud på driften. I stedet har ekstraordinære indtægter pyntet på regnskaberne. Det gælder bl.a. salg af ejendomme og indtægtsførelse af skatteunderskud.

MM Anstrengt økonomi					
Nøgletal 1997-2001					
mio. kr.	1997/98	1998/99	1999/00	1. h.å. 99	1. h.å. 00
Omsætning	255	314	359	159	199
- heraf tilgodehavender	69	98	109	94	157
Driftsresultat	-4	11	10	1	-8
Overskud efter skat	-10	7	11	3	-9
Ansatte	380	319	352	346	395

Kilde: eHuset DDE, årsregnskaber.

- **Begyndende likviditetsproblemer:** Serien af underskud har drænet likviditeten. I alt har eHuset de seneste ti år haft et akkumuleret underskud på over 100 millioner kr. Særlig problematisk er det, at selskabet fortsat har ambitioner om at vokse markant. Det binder yderligere likviditet i selskabets arbejdskapital og vil koste et tocifret millionbeløb alene i år, viser Ugebrevets beregninger. Beredskabet var ved halvåret 4 millioner kr., svarende til året før, selvom selskabet har solgt bygninger for 85 millioner kr.
- **Gælden stiger:** At gælden er steget markant de seneste år, gør det næppe nemmere at skaffe likviditet. Soliditeten har ellers været historisk høj - nærved 34 pct. - men er siden dykket til 28 pct. og er nu ifølge seneste fondsbørsmeddelelse endnu lavere, efter at egenkapitalen er blevet nedskrevet 20 millioner kr. Selskabet har samtidig realiseret aktiver ved at indgå en leasingforpligtelse for 94 millioner kr., hvoraf 40 millioner kr. er brugt til at indfri gæld. Samtidig har selskabet optaget nye lån for 30 millioner kr.
- **Store og usikre tilgodehavender:** En stor del af salget er skaffet ved længere kredit-tider, og omsætningshastigheden er så lav som 110 dage. Sammen med en markant stigning i igangværende arbejder sluger det en stor del af likviditeten. Ingen kender kvaliteten af selskabets tilgodehavender, der afgøres af, hvilke kunder man handler med. Der er umiddelbart ikke hensat til tab ifølge årsregnskabet.

Hertil kommer, at regnskabsmanipulationerne indebærer stor usikkerhed om det kommende årsregnskab. Ifølge den seneste fondsbørsmeddelelse kan eHuset formentlig tilbageføre 20 millioner kr. til dette års indtjening, som hidtil har været registreret i forrige regnskabsår. Men de skal bruges til at lukke det hul, der løbende har været årsag til det store pres inden regnskabsafslutninger. Skulle hullet vise sig at være større, kan det nemt ende med endnu en nedjustering.

Erik Alboj
alboej@mm.dk

Carsten Vitoft
cv@mm.dk